ଏସ୍.ଏଚ୍. ମହମ୍ମଦ ଆୟୁବ ଖାନ୍

ବନାମ

ପ୍ରଫେସର ଭୀମ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ମାର୍ଚ୍ଚ 14, 1996

[କେ. ରାମସ୍ୱାମୀ, ଏସ୍. ପି. ଭରୁଚା ଏବଂ
କେ.ଏସ୍. ପରିପୁର୍ଣ୍ଣନ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ]

ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ଅଧିନିୟମ, 1951:ଧାରା 64-A

ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗ - ପୁନର୍ବାର ମତଦାନ ଆଦେଶ ଦେବାର କ୍ଷମତା - ସଂସଦୀୟ ନିର୍ବାଚନ -ନିର୍ବାଚନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ - ପୁନର୍ବାର ନିର୍ବାଚନ ପାଇଁ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ - ଆପତ୍ତି – ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଥିଲେ ଯେ ପୁନର୍ବାର ମତଦାନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ଆୟୋଗଙ୍କର କୌଣସି କ୍ଷମତା ନାହିଁ - ପୂର୍ବ ସଂସଦ ଭଙ୍ଗ ହୋଇଥିବାରୁ ଏବଂ ନୂତନ ସଂସଦ ଗଠନ ହୋଇଥିବାରୁ ପୁନର୍ବାର ମତଦାନ ପାଇଁ କୌଣସି ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ - ଅପିଲ - ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶର କେବଳ ତାତ୍ତ୍ୱିକ ମୂଲ୍ୟ ରହିଛି -ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉକ୍ତ ତାତ୍ତ୍ୱିକ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଯିବେ ନାହିଁ କାରଣ କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିକାର ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯଦି ଏହି ମାମଲା ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ଶୁଣାଣି କରାଯାଏ ।

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, 1950:ଅନୁଚ୍ଛେଦ 324 ।

ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗ - ନିର୍ବାଚନର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର କ୍ଷମତା ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲିୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 4970/1992 ।

ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1/1988ରେ ଜାମ୍ମୁ ଏବଂ କାଶ୍ମୀର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 15.10.1992 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏମ୍.ସି. ଭଣ୍ଡାରେ ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ସି.କେ. ସୁଚରିତା ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏଲ୍.ଆର୍. ସିଂହ, ଇରଶାଦ ଅହମ୍ମଦ, ଏ.ଏମ୍. ଖାନୱିଲକର ଏବଂ ଅଶୋକ ମାଥୁର ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗ ମେ 16,1988 ରେ ଜାମ୍ମୁ କାଶ୍ମୀର ରାଜ୍ୟର 5-ଉଧମପୁର ସଂସଦୀୟ ନିର୍ବାଚନମଣ୍ଡଳୀ ପାଇଁ ଉପ-ନିର୍ବାଚନ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିସୂଚନା ଜାରି କରିଥିଲେ ଏବଂ ନିର୍ବାଚନର ଫଳାଫଳ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । 1992 ମସିହା ଜୁନ୍ 20 ତାରିଖରେ ଭୋଟ ଗଣତି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । 1988 ମସିହା ଜୁନ୍ 21

ତାରିଖରେ ନିର୍ବାଚନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ୍ରମେ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗ କେତେକ ମତଦାନ କେନ୍ଦ୍ରରେ ପୁନର୍ବାର ମତଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ସେହି କେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକରେ ପୁନର୍ବାର ମତଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1/1988ରେ ନିର୍ବାଚନର ଫଳାଫଳକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । 1992 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 13 ତାରିଖର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଆଧାରରେ ନିର୍ବାଚନକୁ ବାତିଲ କରିଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧି ଅଧିନିୟମ, 1951ର ଧାରା 64-A ଅନୁଯାୟୀ, ପୁନର୍ବାର ମତଦାନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କର କ୍ଷମତା ନଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ନିର୍ବାଚନ ଅସିଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା । ତେବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସଂସଦ ଭଙ୍ଗ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ନୂତନ ସଂସଦ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ପୁନର୍ବାର ମତଦାନ ପାଇଁ କୌଣସି ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହାଜର ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଏମ୍.ସି. ଭଣ୍ଡାରେ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ପୁନର୍ବାର ମତଦାନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କ କ୍ଷମତା ରହିଛି, ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ବେଆଇନ ଅଟେ । ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଆମ ପାଇଁ ସେହି ପ୍ରଶ୍ନ ଭିତରକୁ ଯିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ କାରଣ ଏହା କେବଳ ଏକ ତାତ୍ତ୍ୱିକ ପ୍ରସଙ୍ଗ । ଯେଉଁ ପୂର୍ବ ସଂସଦରେ ନିର୍ବାଚନ ହେବାକୁ ଥିଲା, ତାହା ଭଙ୍ଗ ହୋଇ ଯାଇଛି ଏବଂ ଏକ ନୂତନ ସଂସଦ ଗଠନ ହୋଇଛି ବୋଲି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ପରେ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ମନା କରିଦେବା ଉଚିତ ଥିଲା । ତଥାପି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି ଯାହାର କେବଳ ଏକ ତାତ୍ତ୍ୱିକ ମୂଲ୍ୟ ଅଛି । ଆମକୁ ଉକ୍ତ ତାତ୍ତ୍ୱିକ ପ୍ରଶ୍ନ ଭିତରକୁ ଯିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ କାରଣ ଯଦି ଏହି ମାମଲାର ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ଶୁଣାଣି କରିବାକୁ ହୁଏ ତେବେ କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିକାର ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଆମେ ଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ କୌଣସି ମତ ପ୍ରକାଶ କରୁନାହୁଁ କାରଣ ଆମେ ପୂର୍ବରୁ କହିଛୁ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ମତ ଏକ ତାତ୍ତ୍ୱିକ ପ୍ରସଙ୍ଗ । ସେଥିରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଏକ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ ନାହିଁ ।

ତଦନୁଯାୟୀ ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଟି.ଏନ୍.ଏ. ଅପିଲ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।